

Fra tanke til skole

Af koordinator Lars Allan Haakonsen,
SkoletjenesteNetværk

Hvordan sikrer man, at historiske genstande bogstavelig talt bliver kørt ind i klasseværelset? Denne artikel giver svaret og løfter sløret for, hvordan din kulturinstitution kan bringe kulturen ind i undervisningen.

I Jelling ligger Nationalt Videncenter for Historie- og Kulturarvsformidling. Dette center vil gerne understøtte den "lokale gode ide" til faglige udviklingsprojekter. Centeret har derfor oprettet en pulje¹ med lettilgængelige minibevillinger, hvor der kan søges op til 25.000 kroner – og hvad kan man så få for det? Vi, i SkoletjenesteNetværk, fik i fællesskab med Vesthimmerlands Museum² en idé: I de nye Fælles Mål for historie har kronologi fået en endnu mere fremtræden rolle, men hvordan får man elever til at placere elementer fra historien tidsmæssigt i forhold til hinanden³? Dette havde vi sammen et bud på. Med historiske genstande og rekonstruktioner kan eleverne få historien i hånden. En kronologi-kasse begyndte at tage form. Men hvordan sender man Solvognen og andre historiske genstande rundt i regionen, så alle nordjyske skolebørn kan få fingrene i historien?

Svaret på det spørgsmål hedder Center for Undervisning (CFU). Disse centre er forankret i regionernes professionshøjskoler og har afdelinger over hele landet.

Center for Undervisningsmidler findes over hele landet – find dit lokale via dette link.

Deres opgave er bl.a. at udlåne læremidler til landets skoler, hvilket betyder, at de flere gange hver måned servicerer alle landets skoler med forskellige materialer bragt, bogstavelig talt, lige ind på skolerne.

SkoletjenesteNetværk kontaktede derfor CFU Nordjylland, som straks var med på idéen. De skaffede tilmed også en skole, Tofthøjskolen i Storvorde, så vi på den måde kunne matche ansøgningspuljens krav om, at der skal være både skole- og kulturinstitution. En ansøgning blev strikket sammen, og vupti: 25.000 kroner givet. Det var 15.000 kroner til indkøb af genstande, samt 10.000 kroner i konsulentbistand til Vesthimmerlands Museum, som står for indkøbene af disse genstande. I skrivende stund vælter de bestilte genstande nu ind. Herefter vil der blive udarbejdet en beskrivelse af hver enkelt genstand fra museets side, ligesom den pædagogiske konsulent udarbejder

En kopi af Jellingebægeret er blot én af mange genstande, som eleverne kan få mellem hænderne.

forskellige didaktiserede opgaver, som læreren kan bruge i sin undervisning. CFU i Nordjylland har tidligere lavet en lignende kasse og undervisningsvejledning til såvel jern- og middelalder i samarbejde med Nordjyllands Historiske Museum. Disse kasser kan ses her.

Men hvad får vi ud af det?

Er idéen nu også god? Får man ikke blot børnene væk fra de historieske museer – og hvad kan de konkrete genstande, som historiebogen og digitale medier ikke kan? Disse spørgsmål stillede vi til Kim Callesen, der er museumsformidler på Vesthimmerlands Museum, og Terkel Jessen-Jensen, der arbejder som pædagogisk konsulent på Center for Undervisningsmidler i Nordjylland.

Kim Callesen svarer på disse spørgsmål, at "umiddelbart kan man godt tro, jeg "graver min egen grav" og får færre gæster, men jeg

tror nu, det forholder sig lidt anderledes. Det er mit håb, at Kronologikassernes indhold er med til at skærpe elevernes interesse for forhistorien, da de i bedste fald er genstand for flere spørgsmål end svar. Når eleverne får en fibula i hånden, melder spørgsmålene sig... hvad er en fibula, hvad er den lavet af, hvorfor lå den i jorden osv. Spørgsmålene melder sig – og kræver svar. Svar som kan findes i bøger, på nettet eller hos det lokale museum. Og så er vi fremme ved mit egentlige ærinde, som er at gøre historien nærværende for eleverne ved at give dem

Kim Callesen er museumsformidler på Vesthimmerlands Museum. Her giver han den som Erland Bueskytte, hirdmand i Kong Svends hird, og er frygtelig oprørt over Aggersborgs sørgelige forfatning.

Terkel Jessen-Jensen er pædagogisk konsulent hos CFU i Nordjylland. Her blogger han bl.a. om historiefaget i skolen – læs han blog her

genstande i hænderne, så disse genstande ikke kun er et fladt billede på en tablet, men kan sanses med alle sanser. En skærpet interesse for historie kan bringe eleverne tættere på museerne, hvor eleverne forhåbentlig kan få svar på deres spørgsmål – både som elever og som privatpersoner. På den måde oplever de, at tidligere tiders opfattelse af museet som en elitær og verdensfjern institution er ændret til en nærværende vidensbank også for eleverne”

Hvor museumsverden nok er kendt for de fleste, kan Center for Undervisningsmidler (CFU) måske være en mere ukendt størrelse. Som tidligere skrevet er CFU kort sagt lærernes bibliotek og stedet, hvor de kan få råd og vejledning. Men hvorfor vil CFU være med i et sådan projekt med gamle ting og sager, når fremtiden hedder tablets og apps? Dette spørgsmål svarer pædagogisk konsulent Terkel JessenJensen på: ”CFU’s bundne opgave er at stille en samling af læremidler til rådighed for skolerne. Og tolkningen er, at de læremidler, som kan lånes hos CFU, er et supplement til skolernes egen basissamling. CFU har nemlig økonomi til at løfte en investering i ”lækkerierne”, - de læremidler, som skolerne nok kunne ønske, men ikke har en chance for at komme i nærheden af. Skolereformens ord om en mere varieret skoledag, og idéerne om en anderledes organisering af undervisningen

stiller også krav til læremidlerne. Når ord som ”anvendelsesorienteret undervisning” bringes i spil, er det jo et klart signal: ikke flere bøger. Eleverne bør også møde læremidler, der må røres ved. Læremidler der inddrager flere sanser.

Læremidler der udfordrer på en ny måde. Her kan CFU fremme innovation qua sit indkøb samt ved selv aktivt at gå i gang med at udvikle læremidlerne til mere end bøger, digitalt materiale og medieproduktioner.”

Tanken med denne artikel har været, at give en beskrivelse af en idé; en idé, som kan bruges af alle, for nok har vi med økonomisk hjælp puttet historiske genstande ned i kassen, men det kunne have været kopier fra kunstmuseet, udstoppede dyr fra zoologiske anlæg, tørrede blomster fra botaniske haver eller... Mulighederne er mange, når bare man samarbejder. SkoletjenesteNetværk er klar med sparing og koordinering – så lad os høre din idé.